

PARKEREN
aan en over water

Inleiding

Het College van B&W van Enkhuizen heeft een voorstel aan de Gemeenteraad voorgelegd waarin een aantal mogelijkheden beschreven worden voor de uitbreiding van de parkeercapaciteit in Enkhuizen.

Het zoeken naar extra parkeercapaciteit is enerzijds het gevolg van de wens om te komen tot meer parkeerruimte aan de rand van de stad om de parkeerdruk in het historische centrum te verminderen, anderzijds van de wens van het Zuiderzeemuseum om een gedeelte van het "bootmodel" uit kostenoverwegingen te schrappen en kortere bezoeken aan het museum te faciliteren.

Bij het raadsvoorstel is een "Quickscan Parkeren Zuiderzeemuseum" gevoegd, waarin een drietal mogelijkheden nader zijn uitgewerkt. Twee van die mogelijkheden betreffen het bouwen van parkeergarages en/of het dempen van havens en/of het aanleggen van drijvende parkeerplaatsen, de derde mogelijkheid betreft het in gebruik nemen van een terrein aan de Flevolaan, ten noorden van Pipe Life.

Wij zijn van mening dat de eerste twee mogelijkheden niet alleen veel te duur zijn, maar ook het historische karakter van de stad te veel aantasten.

Bij de derde mogelijkheid blijven de kosten weliswaar enigszins binnen de perken, maar wordt een bezoekersvriendelijke parkeeromgeving gecreëerd: de loopafstand vanaf het parkeerterrein aan de Flevolaan naar het Station, de bootverbinding met het Zuiderzeemuseum en de binnenstad is zodanig groot, dat verwacht mag worden dat bezoekers toch (eerst) een poging zullen doen hun auto dichterbij te parkeren.

Bovendien zouden wij het jammer vinden als het "bootmodel" verdwijnt: veel bezoekers van Enkhuizen vinden het vervoer over water een bijzonder attractie, de huidige parkeerplaats met ontvangstgebouw aan de Krabbersplaat zou buiten gebruik gesteld moeten worden en er gaan bovendien enkele banen verloren van de bemanningen van de veerboten. Als wegen en grond een beperking voor de parkeermogelijkheden zijn, moet naar onze mening *juist* naar de mogelijkheden van vervoer over water gekeken worden. Vervoer over water zou in Enkhuizen eigenlijk vanzelfsprekend moeten zijn.

Daarom hebben wij een vierde denkrichting uitgewerkt die bestaat uit de volgende componenten:

1. De parkeerplaats en ontvangstruimte aan de Krabbersplaat blijven gehandhaafd voor langparkeerders en dagjesmensen die het leuk vinden om met de boot naar het centrum vervoerd te worden. Er worden extra gebruiksmogelijkheden voor dit terrein ontwikkeld.
2. Voor het boottraject dat het ZZM op wil heffen (Krabbersplaat-Station) wordt een andere exploitatiewijze gezocht
3. Er worden maatregelen getroffen om langparkeerders van de Ossenmarkt (achter het station) te weren, zodat deze plaatsen vrijkomen voor (kortere) bezoekers van de stad en het ZZM
4. Het Dirck Chinaplein blijft een "Blauwe Zone"-gebied voor maximaal 5 uur
5. Aan de Flevolaan wordt een nieuw parkeerterrein aangelegd voor forensen en bezoekers die langer dan 5 uur in de stad willen verblijven. Door een voetgangersbrug over het spoor (met trap naar het perron) wordt de loopafstand beperkt en de veiligheid vergroot. Dit terrein kan tevens gebruikt worden als "overloopterrein" bij grote evenementen.

Uitgangspunt blijft dat iedereen die Enkhuizen bezoekt gratis moet kunnen blijven parkeren, maar daarbij gebruik maakt van de parkeerplaatsen die voor hen bedoeld zijn. Daar tegenover staat dat aan degenen die Enkhuizen langere tijd als parkeerplaats gebruiken terwijl zij buiten de stad verblijven (b.v. klanten van de Bruine Vloot) een redelijke vergoeding voor het gebruik van parkeerruimte gevraagd mag worden.

Er zijn verschillende mogelijkheden denkbaar waarmee bezoekers geprikkeld kunnen worden om gebruik te maken van de voor hen bedoelde parkeerruimte. Dat kunnen financiële prikkels zijn (te lang parkeren wordt "gestraft" met een parkeertarief). Hiervan zijn in dit voorstel enkele voorbeelden verwerkt. Maar deze prikkels zouden ook op andere manieren bereikt kunnen worden, bijvoorbeeld in de vorm van extra toezicht.

Dit voorstel moet beschouwd worden als een aanzet om creatief om te gaan met de beschikbare ruimte en voorzieningen, niet als een gedetailleerd uitvoeringsplan. Wij hebben er alle vertrouwen in dat College en ambtenaren over voldoende creativiteit beschikken om hier nadere invulling aan te geven.

De gebruikers

De parkeerders kunnen onderverdeeld worden in de volgende categorieën:

De langparkeerders (>24 uur)

- Klanten van de Bruine Vloot
- Meerdaagse bezoekers van Enkhuizen

De dagparkeerders (5-24 uur)

- Dagtoeristen
- Forensen
- Dagbezoekers ZZM

De kortparkeerders (<5 uur)

- Winkelend publiek en andere korte bezoeken
- Kort bezoek aan ZZM

Klanten van de Bruine Vloot

Op dit moment wordt in het hoogseizoen ca. 20% (ca. 100 plaatsen) van de parkeercapaciteit op de Ossenmarkt door langparkeerders bezet. Dit zijn vooral klanten van de Bruine Vloot, die een weekend, een week of nog langer op de zeilschepen gaan varen. Voor deze parkeerders -waaronder veel buitenlanders (vooral Duitsers)- bestaat op dit moment geen goed alternatief.

Deze groep kan prima op de parkeerplaats op de Krabbersplaat parkeren en vervolgens met de veerboot naar het station worden vervoerd. Door het langparkeren op de Ossenmarkt te ontmoedigen (relatief duur, extra toezicht), wordt deze groep ook daadwerkelijk gestimuleerd om van de Krabbersplaat gebruik te maken. Bijkomend voordeel is, dat zij hierover al vooraf door de ondernemers van de Bruine Vloot geïnformeerd kunnen worden.

Meerdaagse bezoekers van Enkhuizen

Het is niet bekend, hoeveel meerdaagse bezoekers van Enkhuizen hun auto op de Ossenmarkt parkeren. Voor bezoekers die hun auto tijdens hun bezoek aan Enkhuizen niet gebruiken is de parkeerplaats op de Krabbersplaat een uitstekend alternatief. Meerdaagse bezoekers die hun auto wél af en toe gebruiken, kunnen eventueel terecht aan de Flevolaan.

Dagtoeristen

Voor dagtoeristen die langer dan 5 uur in de stad verblijven zijn de parkeerplaatsen aan de Flevolaan (gratis) en op de Krabbersplaat (tegen betaling, maar inclusief vervoer per boot) beschikbaar. Willen zij dicht bij de stad parkeren, dan kan dat -tegen betaling- op de Ossenmarkt.

Forensen

Voor forensen is de parkeerplaats aan de Flevolaan beschikbaar. Door de voetgangersbrug naar het NS-perron is de loopafstand naar de treinen ongeveer gelijk als nu vanaf de Ossenmarkt.

Dagbezoekers ZZM

Voor de bezoekers die langere tijd in het ZZM willen verblijven, zijn de parkeerplaatsen aan de Flevolaan (gratis) en op de Krabbersplaat (tegen betaling, maar inclusief vervoer per boot naar het station) beschikbaar. Voor deze bezoekers zal de tijd die het kost om van de parkeerplaats naar het ZZM te komen minder zwaar wegen dan voor de bezoekers die slechts korte tijd in het ZZM willen verblijven.

Winkelend publiek en ander kort bezoek

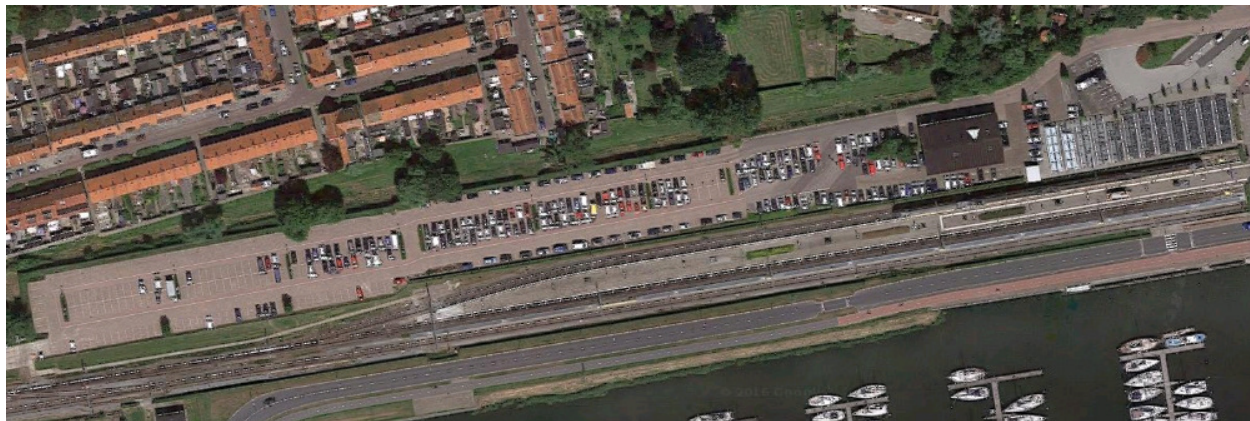
Voor deze categorie parkeerders zijn de Ossenmarkt en het Dirck Chinaplein beschikbaar. Hier kan maximaal 5 uur gratis geparkeerd worden.

Korte bezoeken aan het ZZM

Ook deze categorie bezoekers kan zowel op de Ossenmarkt als op het Dirck Chinaplein maximaal 5 uur gratis parkeren. De loopafstand naar zowel de veerboot als naar de stadsingang van het ZZM is hierbij zo kort als mogelijk.

De parkeerterreinen

Ossenmarkt

Capaciteit: ca. 430 plaatsen

Huidig gebruik:

- lang parkeren Bruine Vloot
- lang parkeren meerdaagse toeristen
- middellang parkeren forensen
- middellang parkeren dagtoeristen

Toekomstig gebruik:

- kortparkeerders

Parkeerregime:

- de eerste 5 uur gratis
- daarna bijvoorbeeld € 2,- per uur¹

Aan te leggen voorzieningen:

- toegangs- en afrekensysteem

Toelichting:

Deze parkeerplaats is, samen met het Dirck Chinaplein, primair bedoeld voor bezoekers die maximaal 5 uur in de stad en/of in het ZMZ verblijven. Voor deze bezoekers is het parkeren gratis. Bezoekers die langer dan 5 uur parkeren, betalen na de eerste 5 uur € 2,- per uur. Dit is een prikkel om van het parkeerterrein aan de Flevolaan (gratis) of op de Krabbersplaat (tegen vergoeding, maar inclusief vervoer over water naar het station) te parkeren.

¹ Zoals in de inleiding al aangeven, zijn ook andere dan financiële prikkels denkbaar om "oneigenlijk" gebruik van parkeervoorzieningen te ontmoedigen.

Flevolaan ("Pipelife")

Capaciteit: 220-500 plaatsen

Huidig gebruik:

- privé terrein Pipelife

Toekomstig gebruik:

- middellang parkeren forensen
- middellang parkeren dagtoeristen
- overloopterrein bij evenementen

Parkeerregime:

- 1e 24 uur gratis
- daarna bijvoorbeeld € 1,- per uur

Aan te leggen voorzieningen:

- Parkeerplaatsen
- bewakings-, toegangs- en afrekenstelsel
- Voetpad + voetgangersbrug naar NS-perron en Ossenmarkt

Toelichting:

Dit terrein wordt momenteel gebruikt door Pipelife als parkeer- en opslagterrein. Het terrein is eigendom van de gemeente, de huurovereenkomst loopt binnenkort af.

Door het aanleggen van een voetgangersbrug over het NS-spoor en naar het perron wordt voorkomen dat gebruikers langs de hele Bosmankade (één van de drukste invalswegen naar Enkhuizen) moeten lopen. Bovendien maakt zo'n voetgangersbrug het terrein ook aantrekkelijk voor forensen: de loopafstand is dan ongeveer net zo groot als nu vanaf de Ossenmarkt.

Omdat op dit terrein 24 uur gratis geparkeerd kan worden, kunnen forensen en dagtoeristen hier kosteloos parkeren. Door na deze periode een tarief van € 1,- per uur te heffen, ontstaat voor langparkeerders een prikkel om op de Krabbersplaat te parkeren.

Het terrein kan bovendien gebruikt worden als "overloopterrein" bij grote evenementen in de stad of op het Dirck Chinaplein.

Dirck Chinaplein

Capaciteit: 145 plaatsen + 6 camperplaatsen

Huidig gebruik:

- kort parkeren
- campers

Toekomstig gebruik:

- middellang parkeren
- campers
- in- en uitstappen passagiers Bruine Vloot en Cruisevaart (touringcars)

Parkeerregime:

- Blauwe zone 5 uur

Aan te leggen voorzieningen:

- geen, m.u.v. herindeling van de parkeerplaatsen.

Toelichting:

Op dit moment wordt het Dirck Chinaplein weinig gebruikt, omdat hier slechts kort parkeren (blauwe zone 3 uur) mogelijk is. Het aantal van 6 campersplaatsen is 's zomers niet toereikend.

Op "wisseldagen" van de Bruine Vloot en de cruisevaart is het hier af en toe druk met touringcars, die de passagiers bij de schepen brengen c.q. afhalen. Dat verloopt op dit moment af en toe vrij chaotisch.

Hier kan structuur in aangebracht worden door extra camperplaatsen te creëren (O-zijde) en een aantal "laad- en losplaatsen" voor touringcars (ZO-zijde) in te richten. Deze plaatsen kunnen ook gebruikt worden door bussen die groepen bezoekers voor een kort bezoek aan het ZM vervoeren. Deze groepen kunnen dan direct overstappen op de veerboot naar het ZM.

Er blijven dan nog ca. 100 parkeerplaatsen over voor middellang parkeren.

Krabbersplaat

Capaciteit: ca. 280 plaatsen

Huidig gebruik:

- bezoekers Zuiderzeemuseum

Toekomstig gebruik:

- lang parkeren
- middellang parkeren
- overnachtingsplaats vrachtwagens
- (overnachtingsplaats campers)
- middellang parkeren touringcars

Parkeerregime:

- bijvoorbeeld € 10,-/24 uur of gedeelte daarvan, inclusief vervoer over water

Aan te leggen voorzieningen:

- bewakings-, toegangs- en afrekensysteem

Toelichting:

Deze parkeerplaats wordt momenteel exclusief gebruikt voor bezoekers van het ZZM. Aangezien het ZZM voornemens is het boottraject Krabbersplaat-Station op te heffen, zal voor dit terrein een andere bestemming gezocht moeten worden.

De locatie is uitstekend geschikt voor lang en middellang parkeren, in combinatie met vervoer over water naar het station.

Het ontvangstgebouw op dit terrein kan voor meerdere doeleinden gebruikt worden: als presentatieruimte om de bezoekers kennis te laten maken met de toeristische attracties die Enkhuizen biedt, maar ook als expositie-, ontmoetings- of horecaruimte.

De inrichting van het terrein biedt zelfs mogelijkheden voor (kleine) evenementen, wat er toe zou kunnen leiden dat er niet alleen parkeerders van dit terrein naar de stad, maar ook bezoekers uit de stad naar dit terrein vervoerd zouden kunnen worden.

Het terrein en het ontvangstgebouw zijn op dit eigendom van het Zuiderzeemuseum. Het is niet ondenkbaar dat, met de voorgenomen opheffing van het "veerbootmodel", het ZZM deze locatie af zal willen stoten. Naar wij begrepen hebben, heeft de Gemeente Enkhuizen daarbij een voorkeursrecht.

Financiële consequenties

In de voorgestelde opzet wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van bestaande parkeerfaciliteiten en voorzieningen. Door financiële of andere prikkels worden parkeerders gestimuleerd de voor hen bedoelde parkeerplaatsen te benutten.

De aan te leggen voorzieningen zijn beperkt tot:

- Het aanleggen van een parkeerterrein aan de Flevolaan
- De bouw van een voetgangersbrug over het spoor
- De installatie van bewakings-, toegangs- en afreksystemen op de diverse parkeerlocaties

Het in stand houden van de bootverbinding tussen de Krabbersplaat en het station vormt in deze opzet waarschijnlijk de grootste kostenpost. Wij schatten de kosten hiervan op ± € 375.000,- per jaar.

Het is niet ondenkbaar, dat de exploitatie van deze bootverbinding ondergebracht kan worden bij een stichting of bij een commerciële exploitant (aanbesteding?).

De kosten kunnen gedekt worden uit onder meer:

- exploitatie van de parkeerplaats aan de Krabbersplaat (parkeergelden, presentaties/exposities, evenementen, horeca)
- eventueel parkeergelden van de andere locaties
- bijdragen van de Provincie, Gemeente en ZZM
- subsidies, zoals bijvoorbeeld de provinciale subsidieregeling "Water als Economische Drager" (WED).

Een groot voordeel van de voorgestelde denkrichting vinden wij dat geen grote aanvangsinvesteringen nodig zijn (parkeergarages, dempen van havens, drijvende parkeerplaatsen).

Uiteraard zullen de financiële consequenties gedetailleerd uitgewerkt moeten worden om tot een verantwoorde keuze te kunnen komen.